

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สที่มีต่อการเพิ่มคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ คือ

1. หลังการทดลองนักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สมีคะแนนคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส
2. หลังการทดลองนักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สมีคะแนนคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ด้วยวิธีการทดสอบค่าที(t-test) ปรากฏว่าหลังการทดลอง นักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์จะมีคะแนนคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 1 สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 กล่าวคือ หลังการทดลองนักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สจะมีคะแนนคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยวิธีการทดสอบค่าที(t-test) ปรากฏว่าก่อนการทดลองคะแนนคุณภาพการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หลังการทดลองกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส จะมีคะแนนคุณภาพการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์ส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 กล่าวคือ หลังการทดลองนักศึกษาหอพัก

ที่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สจะมีคะแนนคุณภาพการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักสูงกว่านักศึกษาหอพักในกลุ่มควบคุม

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงผลจากกระบวนการกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์ส ซึ่งเป็นกระบวนการกลุ่มทางจิตวิทยา สามารถเพิ่มคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้จริง ผลการทดลองที่ได้นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล เพ็ญญา(2527) ที่ใช้การปรึกษาแบบกลุ่มแบบไม่นำทางในการพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จ.สมุทรปราการ ในการวิจัยกับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าหลังจากนักเรียนได้เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มไม่นำทาง นักเรียนมีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มไม่นำทางเป็นกระบวนการกลุ่มเชิงจิตวิทยาลักษณะหนึ่งที่ยึดแนวทฤษฎีโรเจอร์สเช่นกัน

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาหอพักที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สจะมีคุณภาพการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงขึ้น เป็นเพราะกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์สช่วยให้สมาชิกภายในกลุ่มได้สัมผัสจิตใจของกันและกัน สมาชิกเกิดความละเอียดอ่อนในการรับรู้ ซึ่งการที่บุคคลได้ให้ความใส่ใจต่อภาวะความรู้สึกของกันและกันหรืออย่างที่เรียกว่าสัมผัสจิตใจนั้น สมาชิกกลุ่มจะมีความตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง มีความสอดคล้องในตนเอง มีการแสดงออกโดยปราศจากการใช้กลไกการป้องกันตนเอง บุคคลก็จะสามารถสื่อถึงความรู้สึกที่ตนแสดงออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ที่ร่วมสื่อสารด้วยรับรู้ถึงการสื่อสารที่เป็นไปอย่างเปิดเผย ปลอดภัย และจริงแท้ ผู้ที่ร่วมสื่อสารด้วยก็จะเกิดแนวโน้มในการตอบสนองด้วยการสื่อสารที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน เมื่อองค์ประกอบเหล่านี้เกิดขึ้นจะทำให้เกิดพลังในการรักษาและพัฒนาสมาชิกในกลุ่มจะเรียนรู้การมีความสัมพันธ์ต่อกันและกันอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา ในระดับความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ทำให้พัฒนาความสัมพันธ์ในการสื่อสารต่อกันและกัน เกิดความรู้สึกใกล้ชิดยิ่งขึ้นนำไปสู่ความงอกงาม เกิดตัวตนที่ชัดชุ่น(self) และอาณาเขตของ"ตัวตน" กว้างขวางขึ้น (การณี วนะภูติ :2531)

ผู้วิจัยขอนำเสนอการณณ์ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่แสดงการยอมรับ และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึกต่อประสบการณ์ของฝ่ายและมีผลทำให้สมาชิกสามารถแสดงความรู้สึกได้อิสระมากขึ้น

สถานการณ์

ผู้นำ เห็นฝ่ายพูดคำนี้มาสองสามครั้งแล้ว "เส้นความเป็นส่วนตัว" ฝ่ายก็มีความเป็นส่วนตัวของฝ่ายอยู่

ปาย ครับ ที่ขอก็คืออยากมาซัดความสุขของวันนี้ ที่เราจะทำคือความสุขของวันนี้ ถ้าใครมาซัดจะไม่สนใจกองไว้ก่อน นี่ไงตรงนั้นเรียกว่าเป็นความสุขส่วนตัว ฉะนั้นความสุขส่วนตัวจะไม่สม่ำเสมอ

ผู้นำ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์

ปาย ก็เลยทำให้คนไม่เข้าใจว่าทำไมวันนี้มันเป็นแบบนี้วะ บางวันเขาพูดเรื่องนี้ได้ แต่บางวันพูดไม่ได้แล้ว ก็เราไม่คิดเอง ก็ไม่สม่ำเสมอ จะโทษเขาเลยก็ไม่ได้ ว่าถ้าเข้ามา เราเปิดโอกาสให้เขาเข้ามาในชีวิตเรา ก็ต้องเกรงใจเขา ให้เขาทำร้ายจิตใจได้บ้าง

จากการที่ได้แสดงความรู้สึกของตนเองอย่างอิสระ ปายได้เข้าใจตนเองชัดเจนขึ้น ถึง "เส้นความเป็นส่วนตัว" ของตนเองที่ไม่คงที่ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทำให้บุคคลรอบข้างอาจปรับตัวเข้ากับปายได้ยาก ปายเริ่มยอมรับกับความเป็นตัวของตัวเอง

ผู้นำ เขาคงไม่ได้ตั้งใจ แต่เผชิญว่า

ปาย ไม่รู้

ผู้นำ ความเป็นส่วนตัวของปายมันหมุนไปเรื่อย ๆ มันก็เลยแบบ วันนี้มันอยู่ตรงนี้ก็จุดส่ำที่เคินระวังแล้วนะ แต่วันนี้มันย้ายที่แล้ว

ปาย ครับ

ผู้นำ มันก็เลยทำให้เขาอาจเหยียบเข้าไปบ้าง เราเปิดโอกาสให้เขาเข้ามาวิ่งเล่นในห้องนี้แล้ว
สมาธิ (หัวเราะ)

ปาย อย่างไรก็ตามก็ต้องเหยียบเข้ามาบ้าง

ผู้นำ จ๊ะ เราก็รู้สึกว่าเป็นพี่น้องที่รู้สึกดีต่อกัน

ปาย ดีครับ เรื่องเรียนจะดีมาหลาย พอเข้ามาสนิทกันตรงนี้ก็แล้ว เขาจะเอาใจใส่ดูแลเราอย่างดีเลย โทรมาปลุก ไปเรียนนะ คือห่วงจริง ๆ เสมอต้นเสมอปลาย.....

ผู้นำ ปายรู้สึกพอใจกับการดูแลเอาใจใส่ของเขา

ปาย เขาดูแลเอาใจใส่เราขนาดนี้แล้ว เรายังมาทำตัวประชดประชันแอนตี้เขาอีก.....

ปาย เพราะปายก็ไม่ได้อธิบาย และไม่ได้วงเล็บบอกเขาด้วยว่าทำไมเราไม่ได้สนใจเขาวันนั้น ไม่สนใจ เพราะเรามีเพื่อนในวันนั้น ไม่ได้พูดอะไรเลย เขาบอกว่าต่อไปจะไม่ชวนไปไหน จะไม่สนใจแล้ว เออ แค่นั้นนะ แล้วเขาก็วางไปเลย

ผู้นำ ปองอยากให้เขาเข้าใจ โดยที่เราไม่ต้องอธิบายอะไร

ปอง อยากให้เขาเข้าใจ

เหล่านี้แสดงถึงการยอมรับ และความยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นในการรับรู้ของปาย อันสืบเนื่องมาจากการที่บรรยากาศภายในกลุ่มเป็นไปอย่างยอมรับและเข้าใจ ปายมีอิสระในการแสดงความรู้สึก แสดงความเป็นตัวตนของตนเองอย่างเต็มที่ ไม่ต้องใช้กลไกป้องกันตนเอง จึงนำไปสู่การเห็นภาพของตนเองได้อย่างชัดเจน โรเจอร์สได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลได้ให้ความใส่ใจต่อภาวะความรู้สึกของกันและกันยอมรับในตัวบุคคล สมาชิกกลุ่มจะมีความตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง มีความสอดคล้องในตนเองเพิ่มมากขึ้น มีการแสดงออกโดยปราศจากการใช้กลไกป้องกันตนเอง เพราะสมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงความปลอดภัยภายในกลุ่มที่เขาสามารถเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ เมื่อกระบวนการเหล่านี้เกิดขึ้นบุคคลก็จะสามารถสื่อถึงความรู้สึกที่ตนมีได้อย่างเต็มที่ การแสดงออกอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมาในระดับความรู้สึกที่ลึกซึ้ง ทำให้ความสัมพันธ์ในการสื่อสารต่อกันและกันก่อกำเนิดขึ้น

อีกสถานการณ์หนึ่งที่ผู้วิจัยขอนำมาแสดงให้เห็นถึงภาวะความเปลี่ยนแปลงของสมาชิกภายในกลุ่มก็คือสถานการณ์ของขา

ขา ดอนม.คันจะแสบมาก แม่ซื้อมอเตอร์ไซค์ให้ตั้งแต่ ป.5 แล้วก็ตอนนั้นตอนประถม บ้านจะอยู่ใกล้โรงเรียน ก็จะเดินไปเรียนกับที่ ๆ แล้วแม่ก็ซื้อรถให้ พอม.1 ก็ขี่รถไปโรงเรียน อยู่ห่างจากบ้านหนึ่งกิโล แม่ก็บอกไม่ต้องซ้อนใครนะ

ผู้นำ ดอนนั้นก็รู้สึกอึดอัดเพราะมองไปที่เพื่อน ๆ

ขา ค่ะ

ผู้นำ ทำไมเราไม่เป็นอย่างนั้น

ขา ค่ะ แล้วเรื่องที่ห้ามเด็ดขาดเลย ห้ามมีแฟน

สมาชิก แล้วมีไหม

ขา ไม่มีค่ะ

ผู้นำ แล้วตอนนั้นเขาทำอะไรคะ อึดอัดอย่างนั้น

ขา ดอนนั้น

ผู้นำ จัดการกับความรู้สึกอึดอัดอย่างไรคะ

ขา เก็บมันไว้ แล้วบางทีก็คุยพูดกับแม่ว่า ทำไมมันเป็นแบบนี้ แม่ก็บอกว่า ที่ต้องทำก็เพราะเป็นห่วง .....เลยบอกไม่ยากให้เป็นแบบนี้ แม่สอนอย่างนี้ แม่ก็เคยโดนพี่สาวของแม่ทำมาแบบนี้เหมือนกัน ตีมาจนทุกวันนี้ แม่ก็อยากให้ลูกได้สบาย แม่ก็เลย เอาระบบนี้มาใช้เหมือนกัน

ผู้นำ แล้วตรงนั้นขารับรู้อย่างนั้นหรือเปล่าคะ

ขา ซินมากกว่าค่ะ เพราะว่าโดนมาตั้งแต่เล็กเลย ก็ตอนอยู่ประถม ก็ห่างจากน้องหกปี ก็แม่ก็รัก

- และทุ่มเทให้กับชาคนเคียว เป็นลูกสาว..... พอไปอยู่
โรงเรียน จำได้ว่า อาจารย์ประจำชั้นก็มาบอกแม่ว่า ยามีปัญหาอะไรหรือเปล่า เงียบจัง อยู่
โรงเรียนเงียบมาก ไม่ค่อยมีเพื่อน เกือบคหรือเปล่า มาคุยกับแม่ที่บ้านเลย
- อายุ (แสดงท่าทีสนใจมาก) เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไม่เคยได้ยินมาก่อนเลย
- ยา เรื่องนี้ไม่เคยเล่าให้ใครฟังมาก่อนเลย มันอึดอัด มันเก็บไว้นาน ตอนประถมไม่มีเพื่อนเลย
ค่อนข้างเงียบ เกือบอารมณ์ จะพูดอะไรเราก็เก็บ ไม่โกรธ เงียบมาก พอขึ้น ม.1 น้องก็เกิดขึ้นมา
พอมิน้องแม่ก็ให้ความสนใจ.....กลางคืนไม่เคยได้ออกไปเที่ยว แม่แต่
จะไปดูหนัง ขอไปเถอะ ปีหนึ่งได้ไปสองครั้ง ไม่เข้าใจเหมือนกัน แม่บอกไปดูทำไม อยากดู
ก็เข้ามาดูที่บ้าน มันไม่เหมือนกัน
- ผู้นำ ยาคงไม่ได้อยากไปดูหนัง แต่ยาต้องการออกไปมากกว่า ยายอยากได้รับการอนุญาต
- ยา เคยคิดว่า อืม จะหนีออกจากบ้าน ก็แค่คิดเฉยๆ ทำไม่ได้ ทำอะไรรุนแรงไม่เคยทำ แค่เก็บกระเป๋า
หนีออกจากบ้านก็ยังไม่กล้า
- อายุ ทนฟังไม่ไหว
- ผู้นำ ยาคงจะผ่านมาถึงวันนี้ได้ พี่ว่าย่าเข้มแข็งนะ
- ยา โคนมาตลอด โคน แม่จะตีก็ห้ามวิ่งหนีด้วย
- ผู้นำ แม่คุณะ
- ยา คุณมาก ถ้าเวลาร้องไห้ ให้หยุดก็ต้องหยุด
- สา คล้ายแม่เราเลย
- ยา แบบเผด็จการ
- สา คล้ายกันเลย
- ผู้นำ อย่างไรก็ตาม
- สา ที่เขาเล่ามาคล้ายของหนูเลย
- ยา ขอมรับว่าตัวเองเกือบคมาก
- สา คล้ายมาก แทบจะรู้สึกเหมือนกันเลย
- ผู้นำ รู้สึกเหมือนนั่งฟังเรื่องตัวเอง
- สา ไซ้ เป็นแบบนี้เลย คล้ายๆ
- ยา ก็อยากจะระบายออกมา มันเก็บ ๆๆๆ คำก็ห้ามเถียงถึงจะถูกก็ห้ามเถียง แล้วพอเขาหายโมโห
ค่อยมาพูดว่าเราไม่ผิดอย่างไร ถ้าอยู่ในห้องเขาก็ต้องเรียกออกมาให้ได้
- สา เหมือนกันอย่างปิดประตูล็อกห้อง ถล่มเลย(หัวเราะ) ห้องพังไปแถบหนึ่ง ประคอง
- ผู้นำ หนูรู้สึกกลัวมากเลย
- สา ค่ะ แล้วเขาก็ลากมาแล้วดี
- .....

- ยา ตอนนี้เราเปลี่ยนไปแล้วนะ ปกติแล้ว ไม่โรคจิตแล้ว
- ผู้นำ โรคจิตอย่างไรคะ
- ยา ชอบทำอะไรรุนแรง
- ผู้นำ คิดว่าตัวเองชอบทำรุนแรง
- ยา แบบซาดิสต์คะ รู้สึกอย่างนั้น ปลุกระดมได้เลย
- ผู้นำ ยาเคยทำอะไรหรือคะ
- ยา (หัวเราะ) ก็หมายถึง ชอบทำให้น้องเจ็บ น้องผู้ชาย ทารุน(หัวเราะ) อับอาย.....แล้วก็
หนังสือแนวฆาตกรรม ซาดิสต์ จะชอบมาก ชอบเข้ามาดู ประเภทหนังสือ หนังสือฆาตกรรมรุนแรง ชอบ
ชอบดู.....ชอบที่ฆ่ากัน ฆ่าป่าคอก..... ชอบอ่านฆาตกรรมก่อน มีลูกเป็น
ตำรวจจะมีรูปศพ เราก้ไปเปิดดู ดูแล้วตื่นเต้น ระทึกใจ ชอบชอบมาก.....บางทีเวลาโมโหมา
บางทีหน้ามีคเคเลย ไม่คิดว่าตัวเองจะทำได้
- ผู้นำ ทำอะไรบ้างคะ
- ยา ทำทุกอย่างที่ขวางหน้า เห็นใครเข้ามาอยากฆ่ามัน ใครก็ไม่ว่าย่าโผล่เข้ามา อยากฆ่ามัน ให้สงบ
สติอารมณ์ก่อนค่อยเข้ามา..... บางทีอยู่ต่อหน้าเพื่อน ๆ ทำว่าวิ่งไป แต่ในใจก็คิด
อะไรมากมายเยอะแยะ คือ เก็บเงินจีนแล้วไม่แสดงออกมาให้ใครรู้ว่าเราคิดอะไรอยู่ ต่อหน้า
เพื่อน ๆ แสดงออกไป แต่บางทีเราเศร้ามาก มีปัญหาเกี่ยวกับทางบ้านมา เขาค่า ไปถึงโรงเรียนอยู่
ต่อหน้าเพื่อน ๆ ก็เสซาปาร์ตี้ไป .....

จากสถานการณ์ของยา ยาเริ่มเกิดความรู้สึกไว้วางใจในกลุ่มเนื่องจากกลุ่มแสดงถึงการยอมรับ
ในเรื่องราว อย่างเช่นที่ อาายแสดงความรู้สึกสนใจ เห็นใจและพร้อมที่จะรับฟัง บรรยากาศภายในกลุ่ม
ประกอบไปด้วยความรู้สึกเห็นใจในสิ่งที่ยาได้รับ ใส่ใจในความรู้สึกของยาอย่างเข้าใจ ยาเริ่มสื่อสาร
เรื่องราวในอดีตที่พ่อแม่ได้เลี้ยงดูตนเองมาอย่างเข้มงวด เปิดเผยภาวะอารมณ์ความรู้สึกที่อัดอั้นและ
เก็บมานานให้สมาชิกกลุ่มรับรู้ บรรยากาศเหล่านี้ที่มีในกลุ่มจิตสัมพันธ์ทำให้ยา รู้สึกไว้วางใจในกลุ่ม
และเปิดเผยตนเองเพิ่มขึ้น อย่างเช่นที่ ยาบอกกับกลุ่มว่า "ก็อยากจะระบายออกมา มันเก็บ ๆ ๆ ๆ ค่าก็
ห้ามเถียงถึงจะถูกก็ห้ามเถียง แล้วพอเขาหาขโมโหค่อยมาพูดว่าเราไม่ผิดอย่างไร ถ้าอยู่ในห้องเขาก็ต้อง
เรียกออกมาให้ได้" ยาได้เรียนรู้การแสดงความรู้สึกอย่างรู้สึกภายในโดยไม่ต้องปิดบังใครเพราะยามัน
ใจในบรรยากาศภายในกลุ่มที่มีความปลอดภัยเพียงพอสำหรับการแสดงความรู้สึกเจ็บปวดภายในที่ตน
ประสบ

โรเจอร์สได้กล่าวไว้ว่าการที่บุคคลได้ให้ความใส่ใจต่อภาวะความรู้สึกของกันและกัน ขอมรับ
ในตัวบุคคล สมาชิกกลุ่มจะมีความตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเอง มีความสอดคล้องในตนเองเพิ่ม
มากขึ้น มีการแสดงออกโดยปราศจากการใช้กลไกป้องกันตนเอง เพราะสมาชิกกลุ่มรับรู้ถึงความ

ปลอดภัยภายในกลุ่มที่เขาสามารถเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ เมื่อกระบวนการเหล่านี้เกิดขึ้น บุคคลก็จะสามารถสื่อถึงความรู้สึกที่ตนมีได้อย่างเต็มที่

ในช่วงสุดท้ายของการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ ยาได้บอกกับกลุ่มให้ได้รับรู้ว่า "จิตใจที่ได้พูด รู้สึกสบายใจขึ้น ได้รู้ถึงครอบครัว และรู้ว่าเราควรทำตัวอย่างไร และปรับตัวเข้ากับคนอื่นอย่างไร" จากการสื่อสารของเขาแสดงให้เห็นว่าเขาารู้สึกสบายใจขึ้น หลังจากที่ได้แสดงความรู้สึกที่ตนมีอยู่ภายในอย่างอิสระนอกจากนั้นเขาเกิดความรู้สึกเข้าใจและยอมรับกับภาวะครอบครัวของตนเองมากขึ้น และแสดงความพร้อมในปรับตนเองในการดำเนินชีวิตต่อไป

โรเจอร์สได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีคุณภาพ ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ การเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก ความจริงแท้ และการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข ซึ่งการจะเดินทางไปสู่อองค์ประกอบทั้ง 3 ประการได้นั้น หากบรรยากาศในการสื่อสารเป็นไปอย่างไม่ปลอดภัย นั่นคือ บรรยากาศในการสื่อสารประกอบไปด้วย ความไม่เข้าใจ การไม่เรียนรู้ในการฟัง บุคคลอื่นอย่างลึกซึ้ง การประเมินค่าของบุคคลอื่นตามทัศนคติของตนเอง บุคคลก็จะไม่แสดงออกอย่างเปิดเผย เพราะไม่แน่ใจในผลของการแสดงออก การเรียนรู้การไว้วางใจซึ่งกันและกันย่อมไม่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลไม่มีโอกาสได้แสดงออกอย่างอิสระการสื่อสารที่มีคุณภาพระหว่างบุคคลย่อมไม่เกิดขึ้น บุคคลก็จะไม่เกิดความชัดเจนในตนเองและไม่เกิดความสอดคล้องในตนเอง ในทางตรงกันข้ามหากบรรยากาศของการสื่อสารเป็นไปอย่างปลอดภัย ยอมรับและเข้าใจ บุคคลก็จะแสดงความเป็นตัวเองได้อย่างอิสระ โดยปราศจากกลไกป้องกันตนเอง บุคคลสามารถยอมรับในความเป็นตัวเอง ยอมรับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองอย่างที่เป็น รวมไปถึงยอมรับในศักยภาพแห่งตนตามความเป็นจริง ซึ่งตรงนี้เองที่ทำให้บุคคลเปิดกว้างต้อนรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ทำให้มีความยึดหยุ่นกับการมีชีวิตอยู่ ความคิดที่เคยเข้มงวดตายตัวน้อยลง ได้ยินสิ่งที่ผู้อื่นสื่อสารด้วยได้อย่างชัดเจน อันเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ซึ่งกันและกันการสื่อสารระหว่างบุคคลก็จะประกอบไปด้วยการสื่อสารที่จริงแท้ เกิดการเข้าใจในบุคคลอื่นอย่างร่วมรู้สึก และยอมรับในตัวบุคคลอื่นโดยปราศจากเงื่อนไข

ซึ่งจากการวิจัยจะเห็นได้ว่า จากตารางที่ 5 หลังการทดลองกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สมีการตอบข้อคำถาม ในระดับที่ 3 ระดับที่ 4 และระดับที่ 5 ตามมาตรวัดของคาร์คัพฟี่ในองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาในคุณภาพของการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักในองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ความจริงแท้ การยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก ซึ่งตามมาตรวัดของคาร์คัพฟี่ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างข้อคำถามในแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคล ถือว่าข้อคำถามในระดับที่ 3 ระดับที่ 4 และระดับที่ 5 เป็นข้อคำถามที่แสดงถึงคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคล จากตารางที่ 6 ถึงตาราง ที่ 21 ที่แสดง

คำร้อยละในการตอบแบบวัดการสื่อสารของนักศึกษาหอพักในแต่ละระดับมาตรฐานของคาร์คัพทั้งในรายด้านและรวมทั้งฉบับของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มทดลองร้อยละในการตอบแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลในแต่ละรายด้าน ในระดับที่ 3 ระดับที่ 4 และระดับที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐานของคาร์คัพ หลังการทดลองเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และกลุ่มทดลองร้อยละในการตอบแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลในแต่ละรายด้าน ในระดับที่ 3 ระดับที่ 4 และระดับที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐานของคาร์คัพ หลังการทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีค่าดัชนีคะแนนแสดงถึงคุณภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักเพิ่มขึ้นตามแบบวัดการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก

ผู้วิจัยขอนำเสนอสถานการณ์ภายในกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงภาวะความเปลี่ยนแปลงของสมาชิกกลุ่มในเรื่องของคุณภาพการสื่อสารระหว่างบุคคล

อาด .....ขอบคุณปายสำหรับประสบการณ์การเป็นนักดนตรีครับ แล้วยังอยากเตือนเขาว่า ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกที่ดี อยากให้ใจเย็นบ้าง แต่บางทีถ้าจำเป็นต้องใช้ความรุนแรงก็โอเค.....

จากสถานการณ์ของอาดแสดงให้เห็นว่าอาดเกิดความสอคล้องในตนเองมากยิ่งขึ้น การสื่อสารของอาดแสดงให้เห็นถึงความจริงแท้ อาดแสดงออกให้สมาชิกภายในกลุ่มได้รับรู้ว่าอาดก็เป็นอีกคนหนึ่งารู้สึกผิดหวังเสียใจ และไม่สามารถยอมรับกับความรู้สึกนี้ได้เท่าไรนัก แต่เมื่อได้เรียนรู้ประสบการณ์จากสมาชิกภายในกลุ่ม อาดก็ยอมรับได้ว่าทุกคนมีปัญหาของตนเอง และบางคนอาจประสบกับปัญหาที่หนักมากกว่าตนเอง ทำให้รู้สึกมีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไป เมื่ออาดเกิดความชัดเจนในตนเองมากขึ้น อันเกิดจากกระบวนการภายในกลุ่มที่ประกอบไปด้วยสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกภายในกลุ่ม อาดรู้สึกยอมรับในความเป็นตัวบุคคลของเพื่อนภายในกลุ่มมากขึ้น จากสถานการณ์อาดยอมรับและเข้าใจในความใจร้อนของปายว่ายอมเกิดขึ้นได้ถ้ามีความจำเป็นสำหรับปาย แต่ในขณะที่เดียวกันอาดก็แสดงความรู้สึกห่วงใยต่อความใจร้อนของปายด้วย เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของอาดที่เกิดจากการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่ทำให้อาดได้งอกงามในตนเอง และงอกงามในความรู้สึกระหว่างบุคคลที่มีต่อคนอื่น ๆ

ด้านความจริงแท้(Genuineness)

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สมีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักที่แสดงถึงความจริงแท้เพิ่มขึ้นกว่ากลุ่ม

ควบคุมแสดงให้เห็นว่ากลุ่มจิตสัมพันธ์ภายใต้บรรยากาศที่เอื้ออำนวยอย่างเหมาะสม ทำให้สมาชิกในกลุ่มทดลองได้เรียนรู้ในการที่จะสื่อสารที่แสดงถึงความจริงแท้ ดังสถานการณ์ต่อไปนี้

สถานการณ์ในช่วงแรกของการเข้ากลุ่ม

ผู้นำ พอมายู่ใกล้ ได้เห็นอะไรหลาย ๆ อย่าง ได้เปรียบเทียบระหว่างเรากับเพื่อน ก็ได้ย้อนกลับไปดูว่าแม่ให้อะไรกับเราบ้าง แล้วคิดถึงพ่อไหมคะ

อาด คิดถึง แต่ไม่มาก เกิดมาไม่เคยปรึกษาพ่อ ไม่เคยปรึกษาใครเลย

ผู้นำ แม่ก็ไม่เคยปรึกษา

อาด อย่างเรื่องผู้หญิง ถ้าปรึกษาโดนค่าแน่เลย

ผู้นำ แล้วเรื่องอื่น ๆ

สมาชิก ปรึกษากับคอมพิวเตอร์(หัวเราะ)

อาด ขนาดเรื่องเรียนเคมี พ่อผมทำงานเกี่ยวกับเคมีผมยังไม่เคยถามเลขครับ แถมยังเกลียดวิชานี้ด้วยครับ

ผู้นำ เพราะอะไรถึงรู้สึกเกลียดล่ะ

อาด ไม่รู้เหมือนกันครับ แต่วิทยาศาสตร์ คอมฯ คณิตเคมีมาตัวหนึ่ง ไม่รู้จะมีมาทำไมมันไม่เกี่ยวกับเลข

ผู้นำ คุณอาดไม่อยากพูดถึงพ่อเลย

อาด ก็ความรู้สึก...พ่อเหมือนกับว่าเขาไม่ใช่ผู้นำครอบครัวเลย แม่เป็นมากกว่า คือ..พ่อเค้าตัดสินใจอะไรไม่ได้ ส่วนมากแม่ตัดสินใจตลอด

ผู้นำ อาดรู้สึกว่พ่อไม่ผู้นำ การตัดสินใจส่วนใหญ่จะเป็นของแม่

อาด แต่ผมก็ไม่เคยถามอะไรเขาซะครับ

สถานการณ์ในช่วงหลังของการเข้ากลุ่ม

อาด ก็อยากจะบอกเขารับว่า ใจก็หาการระบายออกที่ดีกว่านี้ ไม่ใช่ความรุนแรงเพราะว่าเป็นพยาบาลด้วย

อาช ใช่ เมื่อบานอาดบอกว่าเขาอยู่โรงพยาบาลไหนให้บอกด้วย

สมาชิก หัวเราะ

.....

อาด ก็อยากจะมีครอบครัวแบบนี้ครับแต่ก็... พอมายถึงตรงนี้ก็เปลี่ยนไปแล้วครับ ก็พยายามให้ผมเป็นตัวเองมากขึ้นครับ อยากทำอะไรก็ทำ ดีครับ ก็อยากครอบครัวของเขา ก็อยากให้เป็นคนรับฟังต่อไป ถ้ามีปัญหาอะไรจะพูดให้ฟังแล้วกัน.....

อาด ขอบคุณษา ที่ทำให้ผมรู้ว่าไม่ใช่ผมคนเดียวที่อยากอยู่คนเดียว.....รู้สึกดีใจครับที่

ได้พบกับทุกคนครับ ก็ได้รู้ว่าตัวเองเป็นคนอย่างไร ก็ได้ค้นพบตัวเองว่าเป็นคนอย่างไร ถ้าเจอเหตุการณ์อย่างนี้ ต้องทำตัวอย่างไร ไม่ใช่เราคนเดียวที่รู้สึกผิดหวังเสียใจ มีคนอื่นอีกที่รู้สึกแบบเราเหมือนกัน แล้วก็น้อยก็ยังมีคนอื่น ที่รู้สึกหนักกว่านี้ ก็ทำให้มีกำลังใจ

อาด .....ขอบคุณปลายสำหรับประสบการณ์การเป็นนักดนตรีครับ แล้วก็อยากเตือนเขาว่า ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกที่ดี อยากให้ใจเย็นบ้าง แต่บางทีถ้าเราจำเป็นต้องใช้ความรุนแรงก็โอเค.....

จากสถานการณ์ของอาดแสดงให้เห็นว่าอาดเกิดความสอคล้องในตนเองมากยิ่งขึ้น การสื่อสารของอาดแสดงให้เห็นถึงความจริงแท้ อาดแสดงออกให้สมาชิกภายในกลุ่มได้รับรู้ว่าอาดก็เป็นอีกคนหนึ่ง ที่รู้สึกผิดหวังเสียใจ และไม่สามารถยอมรับกับความรู้สึกนี้ได้เท่าไรนัก แต่เมื่อได้เรียนรู้ประสบการณ์จากสมาชิกภายในกลุ่ม อาดก็ยอมรับได้ว่าทุกคนมีปัญหาของตนเอง และบางคนอาจประสบกับปัญหาที่หนักมากกว่าตนเอง ทำให้รู้สึกมีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไป เมื่ออาดเกิดความชัดเจนในตนเองมากขึ้น อันเกิดจากกระบวนการภายในกลุ่มที่ประกอบไปด้วยสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกภายในกลุ่ม อาดรู้สึกยอมรับในความเป็นตัวบุคคลของเพื่อนภายในกลุ่มมากขึ้น จากสถานการณ์อาดยอมรับและเข้าใจในความใจร้อนของปลายว่ายอมรับเกิดขึ้นได้ถ้ามีความจำเป็นสำหรับปลาย แต่ในขณะที่เดียวกันอาดก็แสดงความรู้สึกห่วงใยต่อความใจร้อนของปลายด้วย เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของอาดที่เกิดจากการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่ทำให้อาดได้งอกงามในตนเอง และงอกงามในความรู้สึกระหว่างบุคคลที่มีต่อคนอื่น ๆ

ในช่วงแรกจะเห็นได้ว่า อาด ไม่พร้อมที่จะแสดงความรู้สึกจริงแท้ที่มีต่อพ่อ ในการแสดงออกของอาดเป็นไปอย่างไม่อิสระ อาดแสดงให้กลุ่มได้รับรู้ว่าอาดไม่พร้อมจะแสดงความรู้สึกที่มีต่อพ่อให้กลุ่มได้รับรู้

ในช่วงหลังของการเข้ากลุ่มจะเห็นได้ว่าอาดมีการแสดงความรู้สึกอย่างจริงแท้ต่อประสบการณ์ของยา อาดแสดงให้ยาได้รับรู้ว่าวิธีการที่ยาใช้ระบายความรู้สึกอาดไม่เห็นด้วย ในคำพูดของอาดแสดงถึงความรู้สึกที่อาดมีต่อยา เป็นคำพูดที่แสดงถึงความจริงแท้ที่ไม่ใช่การแสดงความรู้สึกทางลบอย่างรุนแรง นอกจากนี้ในประสบการณ์ของตนเอง อาดแสดงให้เห็นว่าอาดเกิดความสอคล้องในตนเองมากยิ่งขึ้น การสื่อสารของอาดแสดงให้เห็นถึงความจริงแท้ อาดแสดงออกให้สมาชิกภายในกลุ่มได้รับรู้ว่าอาดก็เป็นอีกคนหนึ่ง ที่รู้สึกผิดหวังเสียใจ และไม่สามารถยอมรับกับความรู้สึกนี้ได้เท่าไรนัก แต่เมื่อได้เรียนรู้ประสบการณ์จากสมาชิกภายในกลุ่ม อาดก็ยอมรับได้ว่าทุกคนมีปัญหาของตนเอง และบางคนอาจประสบกับปัญหาที่หนักมากกว่าตนเอง ทำให้รู้สึกมีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไป เมื่ออาดเกิดความชัดเจนในตนเองมากขึ้น อันเกิดจากกระบวนการภายในกลุ่มที่ประกอบไปด้วยสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกภายในกลุ่ม อาดรู้สึกยอมรับในความเป็นตัวบุคคลของเพื่อนภายในกลุ่มมาก

ขึ้น จากสถานการณ์อาชยอมรับและเข้าใจในความร้อนของปายว่าย่อมเกิดขึ้นได้ถ้ามีความจำเป็นสำหรับปาย แต่ในขณะที่เดียวกันอาชยก็แสดงความรู้สึกห่วงใยต่อความร้อนของปายด้วย เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของอาชยที่เกิดจากการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่ทำให้อาชยได้งอกงามในตนเอง และงอกงามในความรู้สึกระหว่างบุคคลที่มีต่อคนอื่น ๆ

ด้านการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สมีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักที่แสดงถึงการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมแสดงให้เห็นว่ากลุ่มจิตสัมพันธ์ภายใต้บรรยากาศที่เอื้ออำนวยอย่างเหมาะสมทำให้สมาชิกในกลุ่มทดลองได้เรียนรู้ในการที่จะสื่อสารที่แสดงถึงการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก ดังสถานการณ์ต่อไปนี้

๑ ขอบุณยาที่เปิดใจว่าเรื่องครอบครัวและอารมณ์ของตัวเอง ผมรู้สึกว่ามันก็คล้ายกับยา อาจจะมีชาติสมัยบ้าง เวลาพอบังคับอะไร ผมจะไป ผ่อนคลายกับต้นกล้วย เครียดพอสมควร เพราะตอนเด็ก ๆ พอบังคับตลอด คือใจที่มีเพื่อนคล้ายกันมีอะไรจะได้แลกเปลี่ยนกันได้บ้าง

ในช่วงแรกของการเข้ากลุ่ม เจริญไม่ได้แสดงประสบการณ์ส่วนตัวของตนเองเกี่ยวกับครอบครัวให้สมาชิกภายในกลุ่มได้รับรู้เลย แต่ในช่วงหลังของการเข้ากลุ่มเจริญแสดงให้เห็นว่าเจริญว่าเขารู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวเพราะเจริญมีสถานการณ์ทางครอบครัวที่คล้ายกัน ในขณะที่เดียวกันคำพูดของเจริญก็แสดงการยอมรับต่ออารมณ์ที่อาจจะรุนแรงไปบ้างของยา และตัวเองก็เคยทำเช่นนั้นเหมือนกัน การแสดงออกอย่างเปิดเผยในเรื่องครอบครัวของยา นอกจากจะทำให้ยาได้รู้สึกผ่อนคลายแล้ว ยังทำให้เจริญรู้สึกถึงการได้รับความไว้วางใจและพร้อมที่จะเปิดเผยเรื่องราวครอบครัวของตนเองบ้าง ดังเช่นที่โรเจอร์สได้กล่าวไว้ว่าเมื่อผู้สื่อสารสื่อสารที่แสดงถึงความจริงแท้จะทำให้ผู้รับสารจะมีแนวโน้มที่จะแสดงออกในแบบเดียวกัน

ด้านการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวโรเจอร์สมีคะแนนการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพักที่แสดงถึงการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึกเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมแสดงให้เห็นว่ากลุ่มจิตสัมพันธ์ภายใต้บรรยากาศที่เอื้ออำนวยอย่างเหมาะสม ทำให้

สมาชิกในกลุ่มทดลองได้เรียนรู้ในการที่จะสื่อสารที่แสดงถึงการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึกดังสถานการณ์ต่อไปนี้

สถานการณ์ในช่วงแรกของการเข้ากลุ่ม

- อาต ปกติผมไม่เคยพูดให้ใครฟัง ตั้งแต่เหตุการณ์นั้นมาผมเสียใจที่เป็นอย่างนั้น นั่นคือ ตอนนั้นถ้าผมตั้งใจเรียนตอน ม.ปลาย ผมไม่ต้องมานั่งที่นี่ ตอนแรกผมจะสอบเตรียมทหารไปเป็นทหารอาเป็นประธานชั้นนายเรืออากาศ ก็ไปอยู่ที่โน่น เตรียมทุกอย่าง ความฝัน.....แต่ไม่มีชื่อ ผมจะร้องไห้ก็ร้องไม่ออก.....แต่มันสาบไปแล้วนะ
- อาข อยากเป็นทหารเรือ แต่ก็ไม่เป็นไรนี่ ก็มาเรียนที่นี่ ก็สามารถเอาที่เราเรียนมาประกอบอาชีพได้
- อาต ก็ไม่เป็นอย่างที่พ่อแม่หวังไว้

สถานการณ์ในช่วงหลังของการเข้ากลุ่ม

- เจ บางครั้งเครียดครบเวลาอ่านหนังสือ ไม่มีอะไรผ่อนคลายเครียดมาก ตาเขียว เมื่อก่อนไม่เครียดขนาดนี้ ไม่คิดมาก มาถึงที่นี่ กลายเป็นคนจริงจัง อ่านหนังสืออย่างเดียว พ่อเป็นคนจริงจังมากทำอะไรแจะคอยบอกทุกอย่าง ทำอะไรรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง บางครั้งผมตัดสินใจไปหาปู่ป้ามา แกไม่ให้ไปอยากให้เราอยู่บ้านมากกว่า คล้ายเด็กผู้หญิง เขามองเหมือนผมเป็นลูกผู้หญิง หวงมาก บางทีผมก็หนีไปกับเพื่อน ไปจับกบจับเขียด เอามาให้แม่ ไม่บอกพ่อ ที่บ้านคนในหมู่บ้านจะให้ความเคารพ แกเป็นประธานกลุ่มเกษตรกร พ่อเป็นคนดู ทำอะไรจริงจัง ทำผิดก็อย่างเดียว
- อาข เลขทำให้เวลาทำอะไรต้องจริงจัง
- เจ กลัวแกเครียด ตอนเอ็นท์ผมไม่กล้าเอ็นท์เลข ผมกลัวเอ็นท์ไม่คิดจะ โคน เลขสอบโควต้าเลย แล้วช่วงที่เรียน โรงเรียนมีกิจกรรมกีฬาเยาวชน เตรียมงานหลายเดือน เรื่องงานศิลป์ผมรับผิดชอบคนเดียวเลขไม่ได้อ่านหนังสือเลย ก็จบมาสามกว่า ภูมิใจครับ ผมเสียคายมากอยากย้อนเวลาไปอ่านหนังสือแต่ก็คงเป็นไปไม่ได้ครับ ผมมาได้ที่นี่ ผมก็อ่านหนังสือเรียนด้วย อ่านหนังสือเอ็นท์ด้วย ผมอยากเข้าสถาปัตย์ อยากทำงานราชการ และผมก็ได้เอ็นท์ใหม่ครับ คะแนนก็ดีครับ แต่ผมตัดสินใจแล้วครับผมจะเรียนต่อที่นี่ ไม่อยากเสียเวลา
- ปาย ไม่อยากไปโคนรับน้องใหม่
- อาข แต่อาขอยากไปรับน้องใหม่ พยายามที่รับน้องไม่คิดเลข มันน่าเบื่อจะกะ ไม่ชอบ
- เจ แล้วจะเอ็นท์ใหม่ไหม
- อาข เอ็นท์ ก็แล้วแต่ ถ้าเราคิดว่าเราอยู่ที่นี้โอเคแล้ว ก็ดี แต่คิดอีกแห่งรัฐบาลก็ถูกกว่า อาขคิดว่าถ้า

ยอมเสียแสนหนึ่ง ตรงนี้ สี่ปีแสน ถ้าเกิดยอมเสียตรงนี้ แสนหนึ่ง ไปเรียนรัฐบาลอีก สองแสน ก็
จะเสียแค่สามแสน ไข่ใหม่ แต่ถ้าเรียนที่นี้แล้ว โอเคก็ดี พอคืออย่าไม่ชอบพยาบาลด้วย อาจจะเลือก
ในสิ่งที่ตนเองชอบมากกว่า

ในช่วงแรกของการเข้าร่วมกลุ่มจะเห็นได้ว่าสมาชิกกลุ่มมีการแสดงออกถึงการเข้าใจอย่างร่วมรู้
สึกต่อสถานการณ์ของสมาชิกภายในกลุ่มด้วยกันน้อยมาก แต่เมื่อสมาชิกได้เรียนรู้การแสดงการเข้าใจ
อย่างร่วมรู้สึกของผู้นำกลุ่มตลอดกระบวนการที่ได้อยู่ร่วมกัน สมาชิกภายในกลุ่มก็ได้มีการแสดงการเข้าใจ
อย่างร่วมรู้สึกมากขึ้น อย่างเช่นที่อวยแสดงความรู้สึกเข้าใจในความรู้สึกที่เจตต้องพบกับภาพในครอบ
ครัว และในขณะที่เดียวกันเมื่อพูดคุยเรื่องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ อวยก็แสดงความรู้สึกที่มีต่อการ
เอ็นท์ใหม่อย่างที่อวยรู้สึกจริงๆ ในขณะที่เดียวกันก็ยอมรับในการตัดสินใจของเจ แสดงให้เห็นถึงการ
สื่อสารระหว่างบุคคลบางครั้งในคำพูดที่แสดงถึงองค์ประกอบของความจริงแท้ หรือการยอมรับโดย
ปราศจากเงื่อนไข หรือการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึก ก็จะผสมผสานกลมกลืนกัน โดยไม่สามารถแบ่งแยกได้
อย่างชัดเจนว่าเป็นองค์ประกอบใดเพียงองค์ประกอบหนึ่ง

การวิจัยนี้สรุปได้ว่ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวของโรเจอร์ส มีผลต่อการเพิ่มคุณภาพในการสื่อ
สารระหว่างบุคคลของนักศึกษาหอพัก อันเนื่องมาจากสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ ภายใต้
กระบวนการของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีคุณลักษณะของ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน การยอมรับ และความ
จริงแท้ จะทำให้สมาชิกภายในกลุ่มได้สำรวจตนเอง เกิดการเข้าใจตนเองอย่างชัดเจน สมาชิกกลุ่มจะ
มีโอกาสดำเนินการตนเองซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การเปิดเผยตนเองก่อ
ให้เกิดความรู้สึกใกล้ชิด ใ้วางใจ และบุคคลจะรู้สึกละเอียดอ่อนในการรับรู้ความรู้สึก เป็นไปตาม
ความหมายของกลุ่มจิตสัมพันธ์ ที่หมายถึง การได้สัมผัสถึงจิตใจซึ่งกันและกัน สมาชิกในกลุ่ม
จะค่อย ๆ สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเปิดเผยมากขึ้น เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ในการสื่อสารกับ
ผู้อื่น เป็นการพัฒนาตนเองไปสู่ภาวะบุคคลที่เต็ม ซึ่งเป็นภาวะความงอกงามของชีวิต